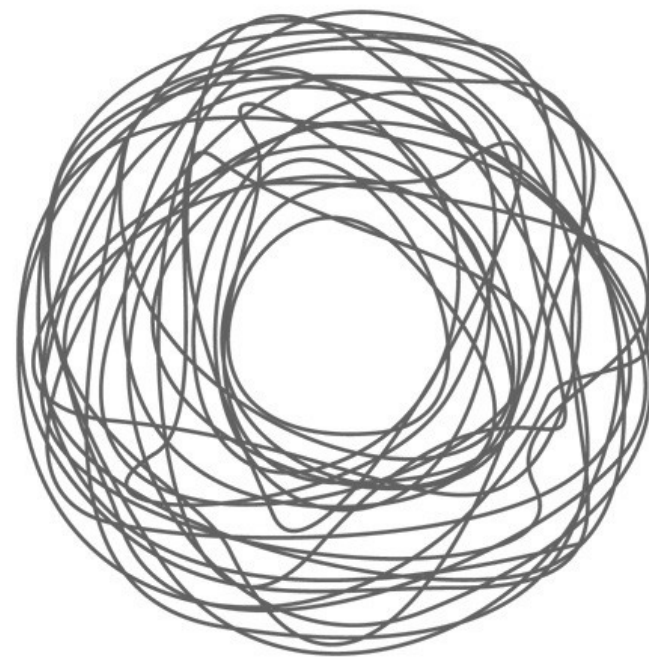

Нова визия за управлението на отпадъците в София

Конференция
„Икономика на отпадъците:
предизвикателства и възможности“
17 май 2017 - Дом на Европа, София

Евгения Ташева
ЕС За Земята
e.tasheva@zazemiata.org

Нулеви
отпадъци

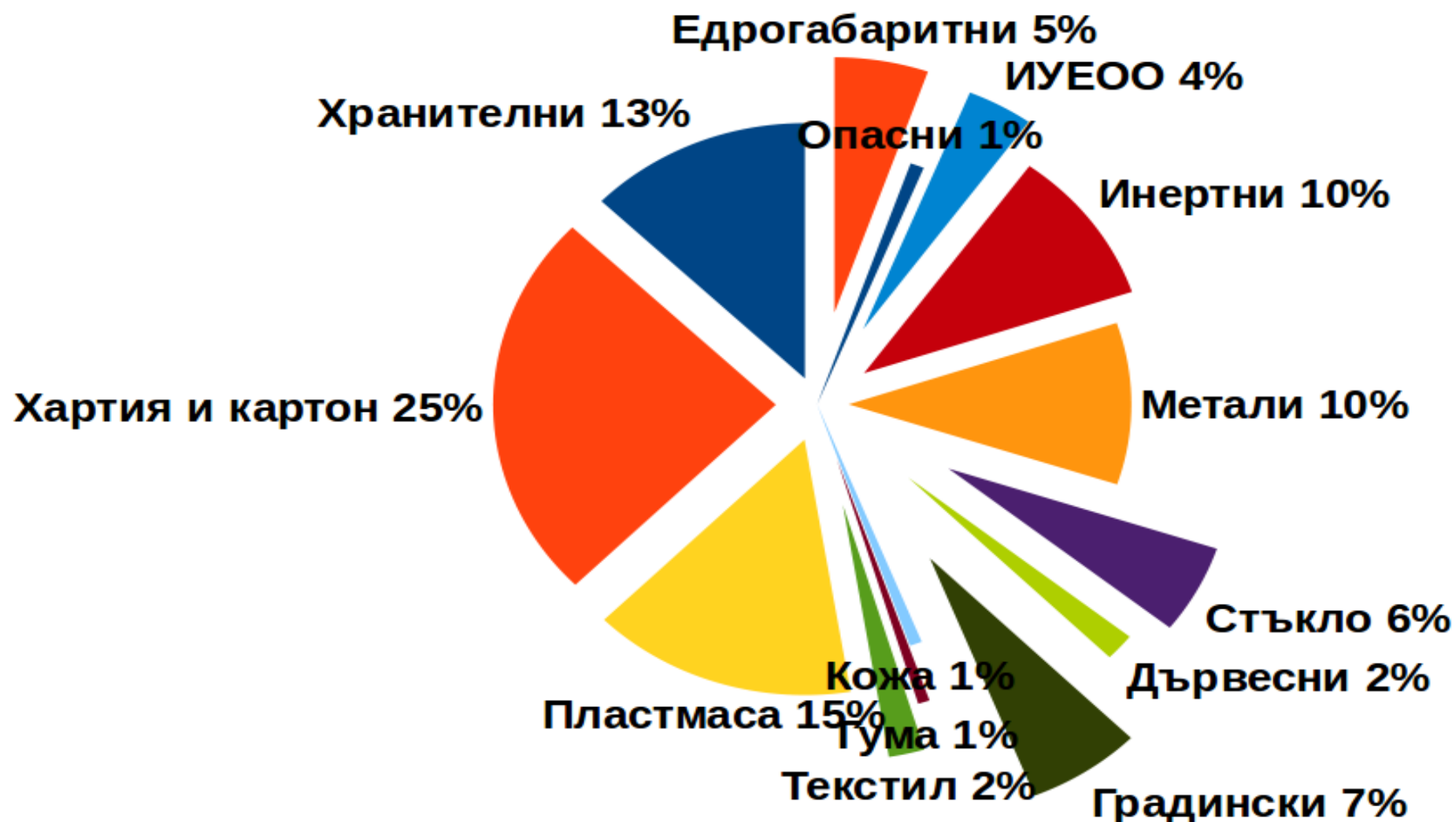
За Земята

**FRIEDRICH
EBERT**
STIFTUNG

София сега

Материали в битовите отпадъци

София 2014

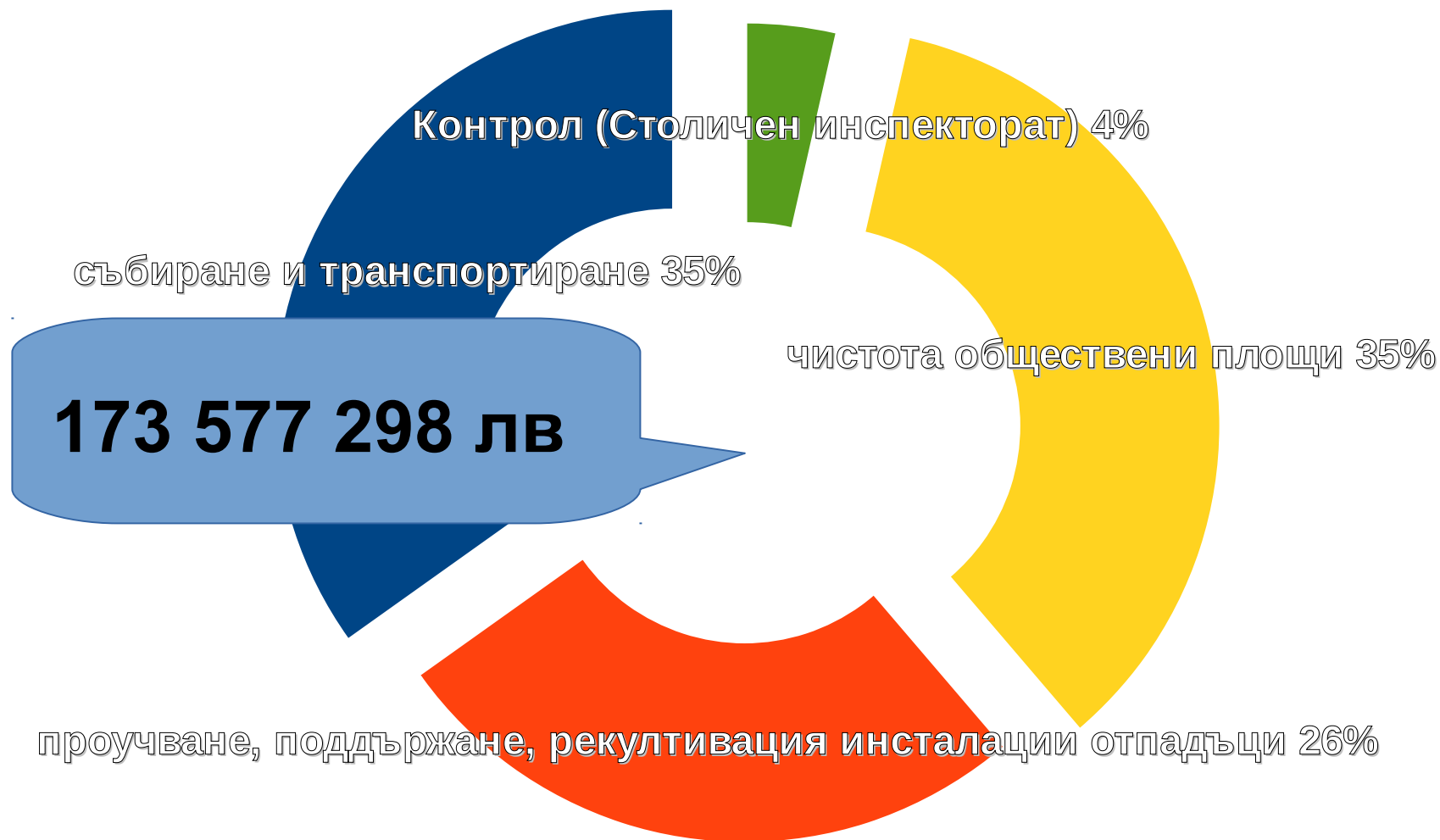

= 34,5% рециклиране

Колко струва това?

План-сметка на Столична община, 2016

Как да постигнем повече? Нова визия за София

Интензивно
разделно събиране
за всички

Стимули за
предотвратяване
на отпадъците

Такса битови
отпадъци според
количеството /
поведението

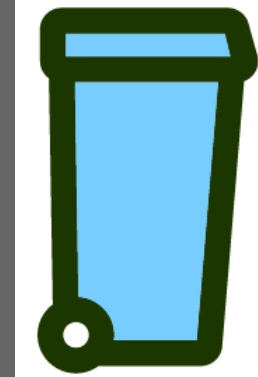
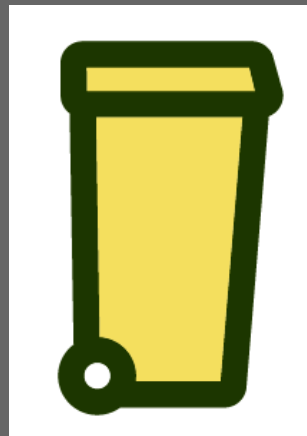
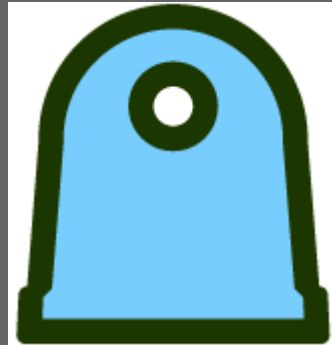
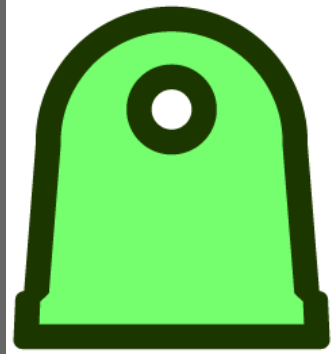
Анализ на
остатъчните
отпадъци

Интензивно разделно събиране за всички генератори

- Ключово: много добро разясняване на системата и предварително оповестяване на графика на събиране
- амалява обема и честотата на извозване на останалите смесени битови отпадъци, повишава чистотата на вторичните суровини

Интензивно разделно събиране

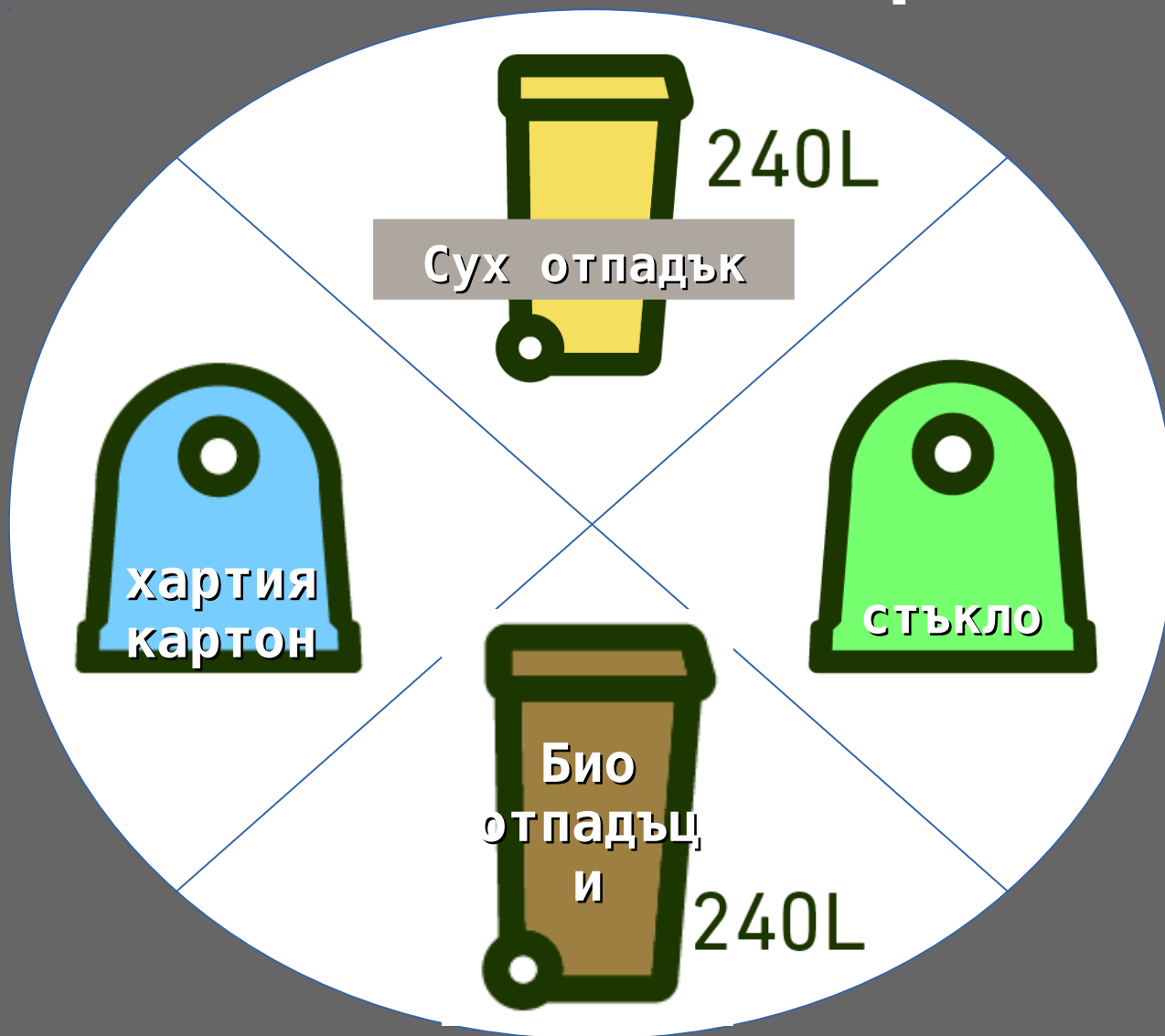

Разделяне при източника

Интензивно разделно събиране - нискоетажни сгради

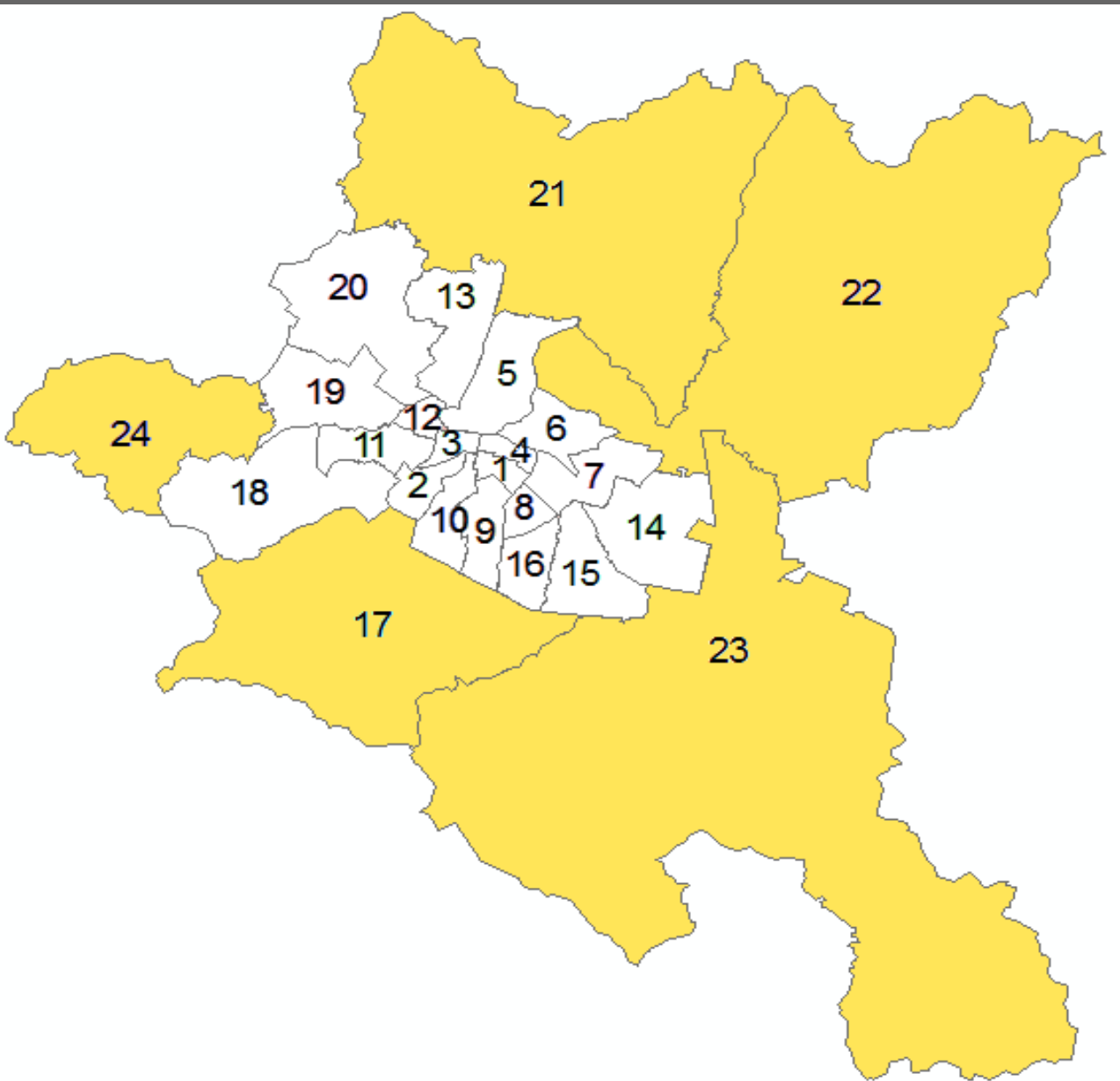
Интензивно разделно събиране – високоетажни сгради

Постепенно въвеждане

**1ва фаза
2018 г.**

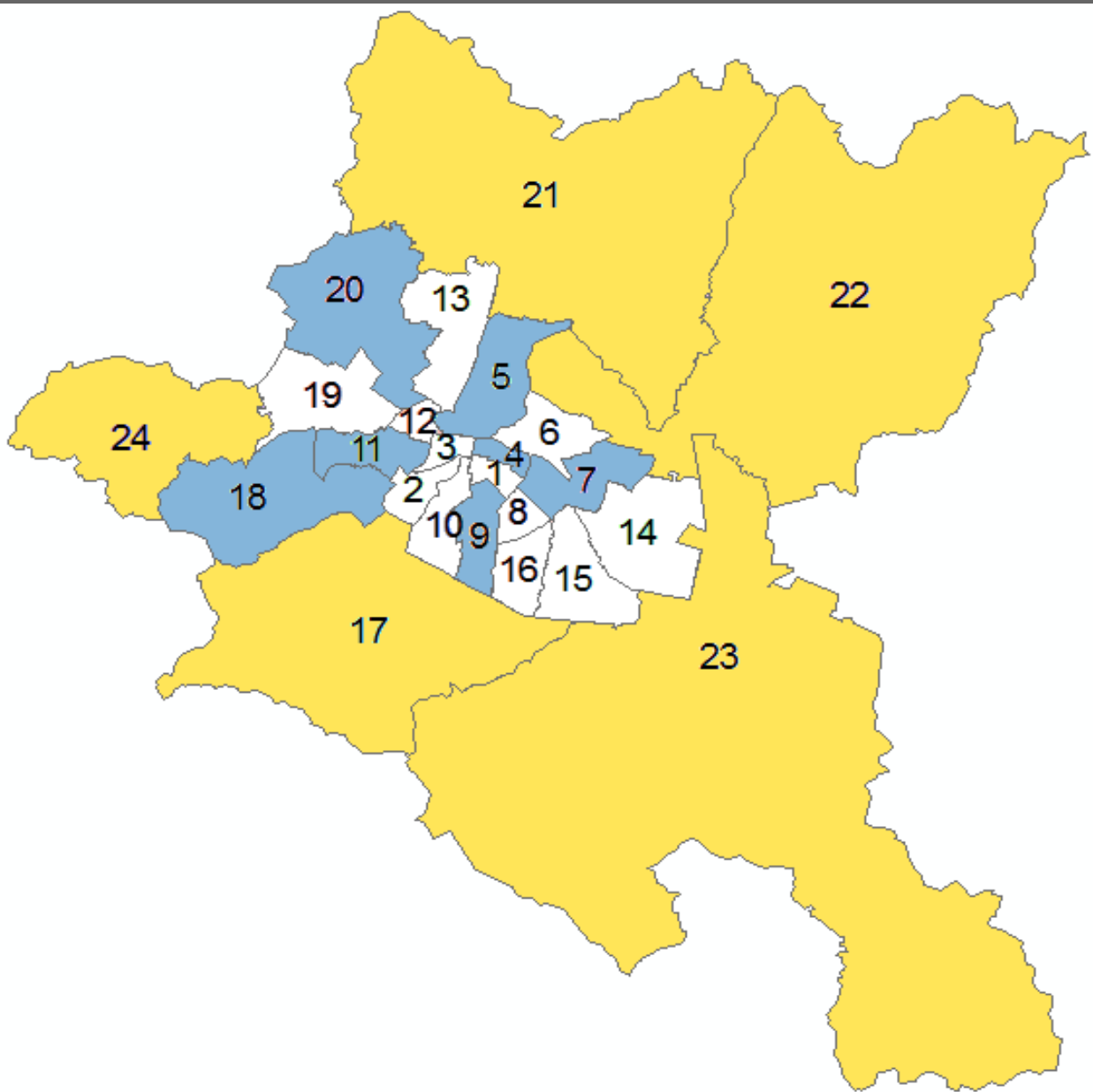
Райони с над 90% сгради и жители в сгради до 4 етажа:
Витоша, Банкя, Нови Искър, Кремиковци, Панчарево

1ва фаза – 2018	% от София	брой
райони	21%	5
сгради	52%	52 492
домакин ства	11%	61 333
жители	10%	120 241

Постепенно въвеждане

**2ра фаза
2019 г.**

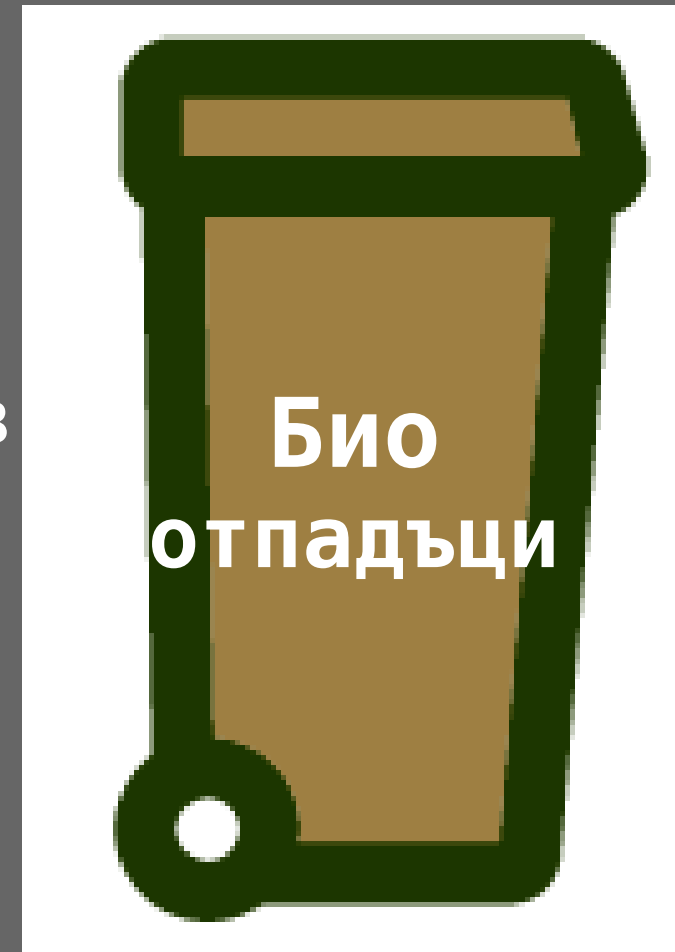

**Райони с над 90%
сгради до 4 етажа:
Сердика, Красна
поляна, Овча купел,
Връбница, Лозенец,
Слатина, Оборище**

2ра фаза – 2019	% от София	брой
райони	50%	21
сгради	75%	146 724
домакинства	38%	360 502
жители	20%	435 732

Биоотпадъците – ключ към успеха

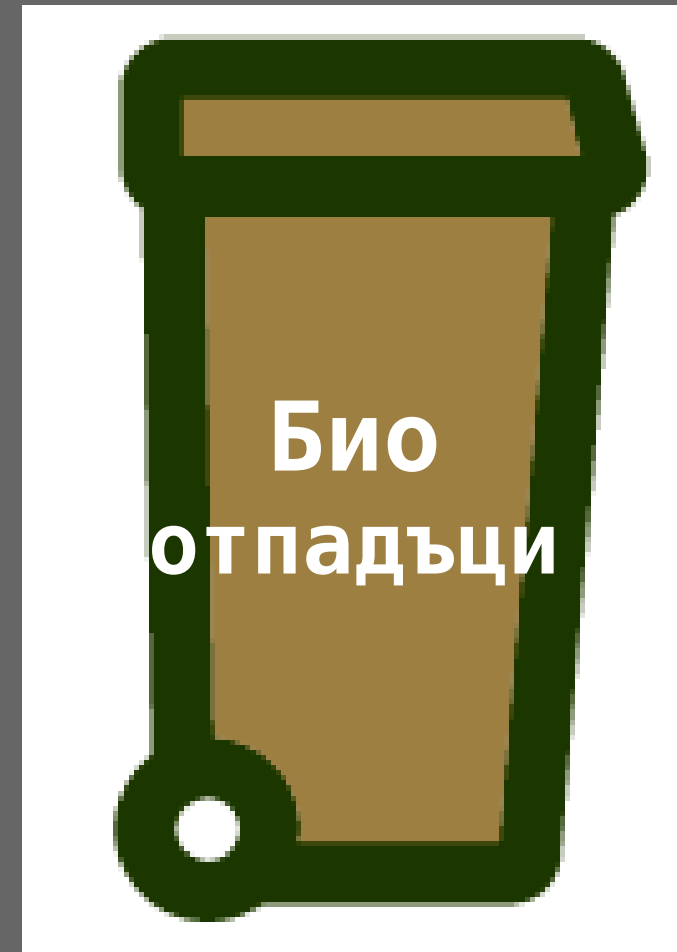
- ✓ “Отговорност на производителя” = ЛИЧНА
- ✓ ЕЖЕДНЕВНО
- ✓ МНОГО (30% - 50%)
- ✓ МОКРИ
- ✓ ПЛЪТНИ (0,2-0,5-1 тон на 1 м3)
- ✓ БЪРЗО се разлагат = неприятна миризма / компост
- ✓ В депата отделят МЕТАН – силно запалим мощен парников газ

Биоотпадъците – ключ към успеха

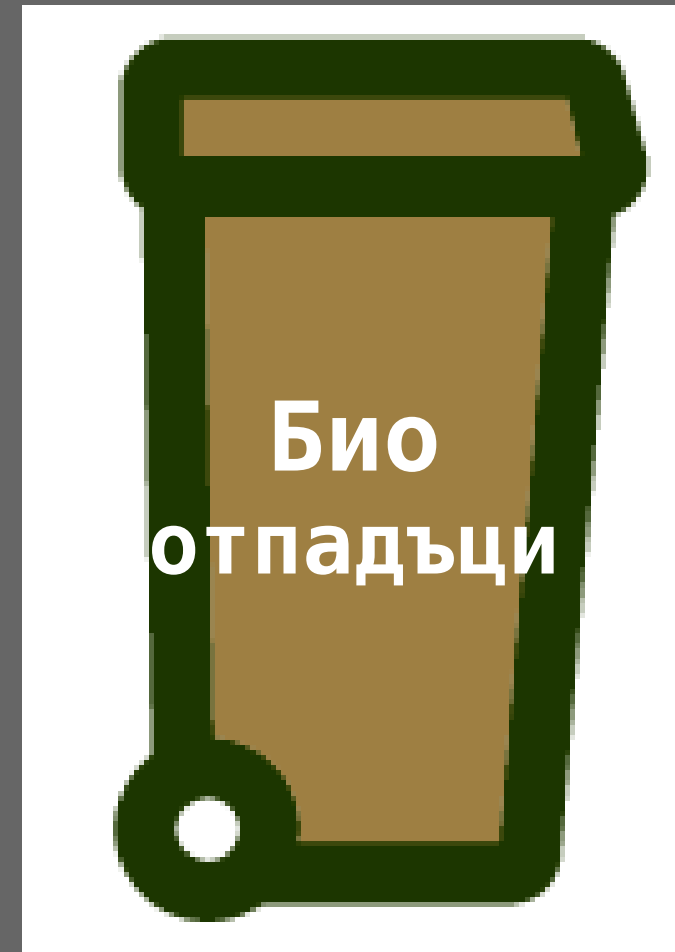
> 50% разделно събиране - невъзможно без биоотпадъците:

- по-рядко извозване на смесени отпадъци
- оптимизиране на разходите
- подобро разделяна сухите рециклируеми материали
- от остатъчната фракция се извличат по-качествени материали за рециклиране.

Биоотпадъците – ключ към успеха

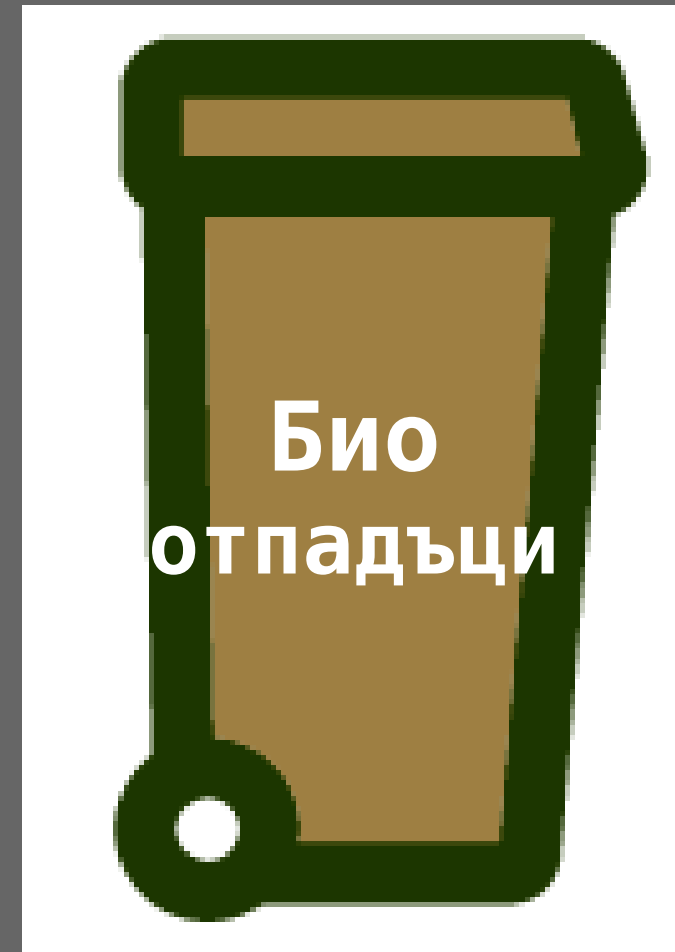
- Положителен енергиен потенциал: анаеробно разграждане => биогаз (100 м³/тон) => гориво / топлина / ток
- Изгаряне = неефективно поради влажността, неблагоприятно съотношение между вложената срещу получената енергия
- Качествен компост = полза, вместо разход, пазар и качество на компоста

Биоотпадъците – ключ към успеха

- събиране от врата на врата: по-често през топлите месеци
- много по-чист отпадък
- Удобно и лесно – за да се обхванат повече отпадъци и да се поддържат разходите ниски
- Вътре в домакинството: кофа с малък обем (5-10 литра) + биоразградими / хартиени пликосе
- Външни контейнери – малки за еднофамилни сгради и 80-240 литра, споделени между няколко домакинства в многоетажни сгради
- Чували – прозрачни, позволяват контрол на качеството
- Висока плътност (0.6-0.7 кг / литър) => няма нужда от уплътняваща техника, малки камиони

Биоотпадъците – има и друг начин

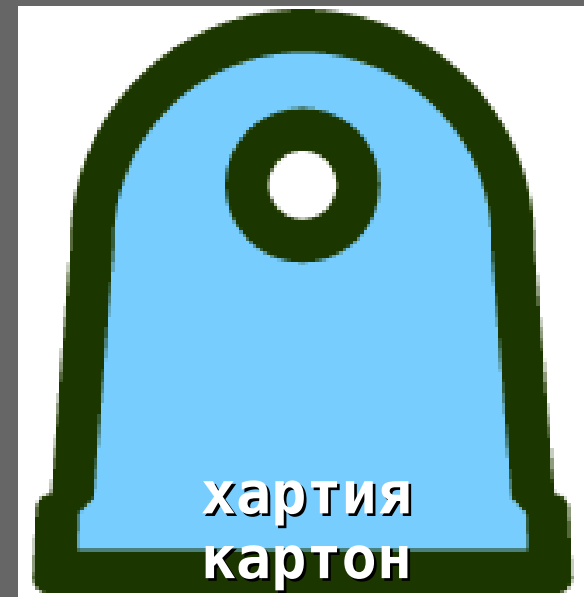
Домашно и квартално компостиране
= предотвратяване

- спестява до 60 кг / жител / година
- обучението е ключово,
- намаление на такса смет,
- вермикомпост на балкона

Хартия и картон

- 20% от общото:
опаковки, печатни издания, хигиена
и др.
- Класически вторични суровини,
сред най-рециклираните материали
– близо 50% в София
- Лесни обекти: офиси, магазини,
административни, учебни заведения
(със собствени контейнери)
- биоразградими отпадъци –
спомагат за изпълнение на целта за
ограничаване на депонирането им

Хартия и картон

- Дематериализация / дигитализация = предотвратяване. Огромен потенциал в администрацията, учебните заведения.
- събиране от врата на врата = нови работни места
- Предаване на площадки
- Чрез контейнерите за опаковки
- Смес от няколко начина = най-високи резултати
- Специално внимание: офиси, административни сгради, учебни заведения

Хартия и картон

Контрол върху непоисканите
пощенски реклами / брошури
(доброволчна схема или
закон)

Хартия и картон

11/10/2009

СТЪКЛО

- близо 100% опаковки
  - в повечето общини в Европа стъклото се събира в общи контейнери на улицата от 1,1 м³.
  - собствени контейнери за търговските и административни сгради
- ! потенциал за предотвратяване чрез въвеждане на разширена депозитна система върху повече видове стълкени бутилки от напитки**

СТЪКЛО

- близо 100% опаковки
  - в повечето общини в Европа стъклото се събира в общи контейнери на улицата от 1,1 м³.
  - собствени контейнери за търговските и административни сгради
- ! потенциал за предотвратяване чрез въвеждане на разширена депозитна система върху повече видове стълкени бутилки от напитки**

Сухи / неорганични материали

- леки опаковки – пластмаса, метал
- остатъчни отпадъци, непопадащи в другите контейнери: напр. текстил

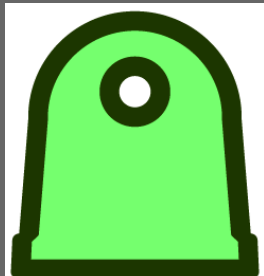
Контейнери: смесени и разделни (обем)

София 2017

София 2020

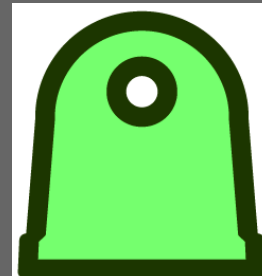

~ обем
разделни
5000 м³

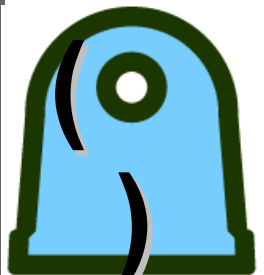

**х 3
обем**

~ 125 000 м³
Общ обем

на 1500
места

навсякъде

3%
рециклиране

67%
рециклиране

био

~ 35 000 м³
обем смесени

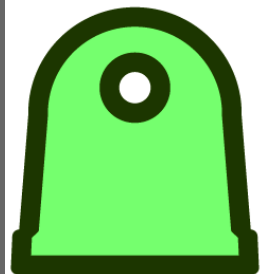
Контейнери: смесени и разделни (брой)

София 2017

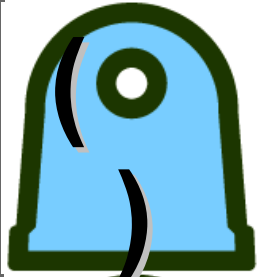

София 2020

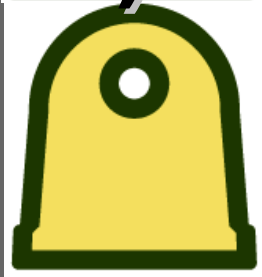
~ 100 000
контейнери

на 1500
места

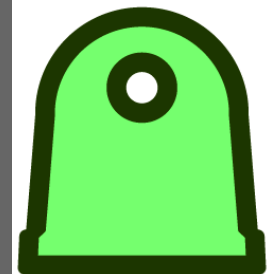

3%
рециклиране

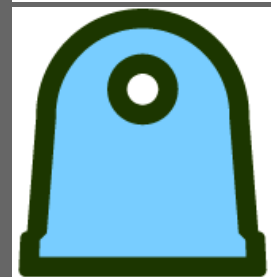

смесени

~ 100 000
контейнери

навсякъде

67%
рециклиране

био

сух
отпадък

Промяна в сметоизвозването

ЧЕСТОТА НА ИЗВОЗВАНЕ	НИСКОЕТАЖНИ	ВИСОКОЕТАЖНИ
биоотпадъци	1 x седмично	3 x седмично
неорганични отпадъци	2 x седмично	3 x седмично
хартия и картон	1 x седмично	1 x седмично
стъкло	1 x седмично	1 x седмично
градински отпадъци	1 x седмично	

Очаквани резултати

РАЗДЕЛНО СЪБРАНИ МАТЕРИАЛИ	2018	2020	2030
хартия и картон	48%	63%	67%
стъкло	61%	80%	83%
биоотпадъци	45%	66%	69%
градински отпадъци	51%	59%	59%
ОБЩО	34,3%	43,7%	44,5%
РЕЦИКЛИРАНИ МАТЕРИАЛИ	61%	67%	67%
НОВИ РАБОТНИ МЕСТА	2000		

Колко струва това?

* Сумите са в евро	2018	2020	2030
РАЗХОДИ :			
Хартия/картон	2 816 651	4 137 363	6 196 278
Стъкло	1 719 917	2 434 616	3 814 929
Биотпадъци	3 362 321	5 248 838	6 339 728
Неорганични	30 572 835	29 465 557	33 637 486
Едрогабаритни	1 003 695	1 036 070	1 121 651
Градински	1 992 467	2 440 404	2 925 381
Пепел/сгурия	2 111 778	2 229 009	2 529 096
Депониране след МБТ	2 058 982	2 045 821	2 363 738
Общо разходи алтернатива, евро/год.	45 638 646	49 037 680	58 928 287
ПРИХОДИ:			
Хартия/картон	1 969 126	2 677 546	3 200 605
Стъкло	699 982	949 079	1 108 116
Биотпадъци	85 799	129 473	151 986
Неорганични	12 395 619	12 817 245	14 472 573
Едрогабаритни			
Градински	49 042	59 113	67 119
Пепел/сгурия	0	0	0
Депониране след МБТ			
Общо приходи алтернатива, евро/год.	15 199 568	16 632 455	19 000 400

Домакинства и бизнес генератори в София

Образувани отпадъци / Принос към такса БО

